Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NAM THỨ MƯỜI BỐN. – SỐ THỨ 2713 — NGÀY CHỦ NHẬT 4 AVRIL 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 4972

HANOI

	Un an	Six mois	Trois mois	Un mois	Etranger
Một năm	6$00	6$90	6$50	6$30	12$00
Các làng và Cao-miên	»	8.00	8.00	5.00	9.00	»
Sáu tháng	3.60	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 15 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Colon, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES
Décomptées à raison de 5 francs au centimètre de hauteur, sur 0=065 de large.
Une seule insertion. . . . . 0,20 le cm.
Par contrat annuel
Par continuation et par insertion. . . . . 0$15 le cm.
Réclame dans le 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le cm.
On traite à forfait pour les centrale importantes.

Cái tang một nhà chân-chính ái-quốc của nước Việt-Nam ta!

Ngày mai 4 avril 1926 tức là ngày hai-mươi-hai tháng hai ta, tại Saigon sẽ làm lễ cất đám ông Phan-chu-Trinh. (Xin xem tờ đạt của hội-đồng trị tang tại Saigon đăng ở sau đây).

Ông Phan-chu-Trinh là người thế nào, tưởng không cần phải nói lôm, phàm là quốc-dân ta, khắp trong Nam ngoài Bắc, ai cũng đã biết, mà ai cũng có lòng kính-mến là một người chân-chính ái-quốc ở nước ta trong cái thời-đại Pháp-Nam giao-thiệp này.

Một người mà lợi-lộc không màng, nghèo hèn không quản, oai vũ không khuất, lao khổ không từ, hơn hai mươi năm trời lưu-ly điên-bái, thấy chung vẫn một niềm vì nước vì nòi, lo cho dân-tộc mình được hưởng cái hạnh-phúc tự do, thoát cái kiềm lung áp-chế, thì chẳng là một người chân-chính ái-quốc đã đành, mà lại là một nhà chí-sĩ có cái đại kiến-thức, đại phách-lực hơn người nữa. Đương cái lúc những tư-tưởng quốc-gia dân-tộc mới lay động đến tâm-não người mình, kẻ nói ngược, người nói xuôi, như cơn mê vừa tỉnh, bựng-dựng bàng-hoàng, chưa có cái phương-châm gì nhất-định, mà ông đã nghị-nhiên thủ-xướng cái chủ-nghĩa phải đề-huề với người Pháp mà mưu lấy cái kế tự-trị tự tồn, ông thiết giới thứ nhất là đừng có bạo-động, bạo động là cái họa hại cho nước không gì bằng, ông chỉ chủ trương về cải cách chính trị và trị sinh khai trí mà thôi; ấy những điều ấy tự ông khởi xướng ra đã hơn hai mươi năm nay mà đến bây giờ quả thành là cái phương-châm bất dịch cho dân-tộc mình mưu tự trị tự tồn không ai là không công nhận được. Ông vì khởi xướng thế mà bị tù bị lội, chính-phủ chưa xét được cái lòng thành-thực cho ông, nhân-dân trong nước cũng chưa hoan-nghênh cái chủ-nghĩa của ông, mà ông không hề oán giận, không hề thoái-hối, vẫn cứ một lòng son sắt, kỳ cho quán-triệt được cái mục-đích của mình. Cái kiến-thức như thế, cái phách-lực như thế, hỏi đề đã có mấy người?

Than ôi! ông vì ái-quốc mà bỏ cả nhà, quên cả thân, nhất sinh long-đong lắng-đắng về việc nước mà nay đến trên-miên lão bệnh, từ lạ cõi đời, thì lẽ nào quốc-dân ta lại chẳng ghi ơn nhớ nghĩa ông mà thương ông, mến ông, kính phục sùng-bái ông, và nước nhà đương buổi hiếm người, một người như ông, từ khi về nước đến giờ, trong non một năm nay, cả quốc-dân đương kiễng chân nghển cổ ngóng ngóng mà đợi ông đứng lên chỉ đường dẫn lối làm hướng đạo cho, mà vụt được cái tin này thì thương-tiếc đau-đớn biết là dường nào!

Bản-quán đồng-nhân xin chung phần ai-điếu của quốc-dân mà tỏ mấy lời kính viếng ông.

Trong bản quán, riêng về phần ông Nguyễn-văn-Vĩnh, ông Đương bá Trạc, ông Hoàng-tăng-Bí lại xin tỏ chút lòng ai-điệu về cái tình riêng bằng hữu đối với ông nữa.

LỜI ĐẠT

Của hội-đồng trị-sự lo đám tang cụ Phan-chu-Trinh đạt cho đồng bào ta ở Saigon và khắp cả Trung, Bắc, Nam tam kỳ

Bản-quán tiếp được tờ đạt sau này của hội đồng trị tang ông Phan Tây-hồ, những nhân-danh liệt kê trong tờ đạt ấy toàn là những nhà có danh-tiếng trong Nam cả, vậy xin đăng báo để quốc-dân cùng biết:

Hỡi anh em chị em,

Hỡi ơi !!! Trời giео họa lớn cho non sông Việt-Nam ta, cho cả đồng bào Hồng Lạc ta, làm cho một vị ái-quốc anh-hùng, bấy lâu lưu-lạc nước ngoài, nay mới về đây, chỉ cao chưa toại, nghiệp cả chưa thành, đã vội ngậm hờn nơi chín suối.

Ấy là cụ PHAN-CHÂU-TRINH tạ thế.

Cụ Phan-châu-Trinh là một người đã bước bước thứ nhứt trên con đường cải cách chánh-trị của quốc-dân ta. Trong hai mươi năm cụ đã bỏ nhà cửa vợ con, bị đày bị tù, để cầu cho dân ta mau được tấn-hóa. Công nghiệp ấy lớn biết là dường nào!!! Nhứt là trong nước kém suy, trò đời điên-đảo, mà được một người có nhân-cách cao-thượng, khi tiết hùng-hào như cụ, thì thật là vẻ vang cho dân-tộc ta lắm lắm. Dẫu cho kẻ thù của cụ, kiếm cách mà vùi giập cụ thì nào đi nữa thì cụ cũng đứng đầu hàng trong cuốn « Việt-nam phục-hưng-sử » sau này.

Tiếc thay từ ngày cụ về ở Saigon đến nay, chưa thi-thố gì được mấy, thì đã thọ-bịnh càng ngày càng nặng. Chúng tôi đã lo hết phương cứu chữa, song không thể khỏi được. Cụ đã ly-trần ngày 24 tháng ba năm 1926, lúc 21 giờ rưỡi.

Chúng tôi đã lập sẵn ban hội-đồng để lo việc tang của cụ và đã khâm-liệm cụ một cách rất long trọng, ấy là tỏ chút lòng tôn-kính một người ái-quốc của chúng ta.

Chúng tôi lại gởi tờ báo-tang này khắp cả ba kỳ, thỉnh-cầu đồng-bào ta thi-hành theo như chương-trình sau này :

1° Ở Saigon và các nơi gần đó, các trường học và các nhà buôn bán công-nghệ An-nam sẽ đóng cửa hồi đưa xác ngày 4 avril 1926 là ngày táng cụ Phan nơi nghĩa-địa, hội Gò-công, tại làng Tân-sơn-nhứt; 6 giờ sáng, tại Saigon, số nhà 54 đường Pellerin phát-bành.

2° Mỗi tỉnh phải có một viên đại-biểu về Saigon điếu-tang.

3° Các nơi vì không kịp thì nên thi-hành khoản thứ nhứt, và mở một hội Truy-điệu theo như kiểu của người Khách truy-điệu Tôn-Văn vậy.

Vả thưởng công phạt tội quyền ở quốc-dân ta, lại có cái nghĩa vụ phải thi hành quyền ấy. Những kẻ bán nước cầu vinh thì chúng ta đã phạt bằng bút bằng lưỡi ; đối với kẻ có tội đã vậy, đối với người có công, chúng ta há chẳng nên biểu-dương và xướng bài hay sao ??? Nếu cụ Phan-châu-Trinh mà không được cái lễ long-trọng này, thì những người như cụ sống đây ai còn thiết đến chúng ta nữa. Một dân-tộc nào mà không biết tôn kính người ái-quốc là dân-tộc ấy không có lòng ái quốc. Chánh-phủ chẳng hề ra lệnh cấm dân ta ái-quốc, miễn là chúng ta thành-động một cách có trật-tự. Vậy xin đồng bào ta cứ việc bạo dạn mà cử hành y như tờ đạt của chúng tôi, vị nào có hảo-tâm phúng điếu gì, xin gửi cho ông HUỲNH-ĐÌNH-ĐIỂM N° 104 Rue Pellerin, Saigon. Còn đồ phúng điếu chỉ nên dùng tiền bạc hay là câu đối viết vào vải trắng, xin đừng dùng hàn phúng và couronne lăng-phí vô ích.

Kính-đạt,

Ông Bùi-quang-Chiêu, Inspecteur du Service Agricole;
Phan-văn-Trường, Docteur en Droit, Avocat;
Lê-quang-Liêm, dit Bảy, đốc-phủ-sứ Rạch-giá ;
Ông Nguyễn-văn-Thịnh, Docteur Saigon
Trần-văn-Đôn, docteur Saigon ;
Nguyen - phan - Long, Conseiller Colonial et Municipal
Trương-văn-Bền, Conseiller Colonial, Cholon
Nguyễn-tấn-Dược, Conseiller Colonial, Trà-vinh
Nguyễn-tấn-Văn, Conseiller Municipal, Saigon
Trương-văn-Công, Conseiller Municipal, Cholon
Nguyễn-kim-Đính, Saigon
Trần-huy-Liệu dit Nam-Kiều, Chủ bút Đông-Pháp Thời-báo
Nguyễn-du-Khang dit Khánh-Ký, Saigon
Nguyễn-huỳnh-Biểu, Hội đồng canh nông Sadec
Võ-công-Tôn, Hội-đồng địa hạt Cholon
Huỳnh-đình - Điển, Propriétaire, Saigon.

Về khoản đề tang đưa cụ ra phần mộ thì kể từ ngày 3 Avril các ông đã có lòng thành xin đến số nhà 54 đường Pellerin là chỗ để linh-cữu cụ mà chịu tang, chúng tôi đã có sắm sẵn một miếng vải đen để lỗ dấu thương kinh, mỗi người đều gắn vào cánh tay trái.

Còn về phần các người ở xa đến viếng tang không tiện, thì nên đặt một hương án tại nhà tư hoặc nhà hội nào, trên hương án thì trí một bài-vị đề chữ: VIỆT NAM CHÁNH-TRỊ CÁCH MẠNG GIA PHAN-CHÂU-TRINH TIÊN SANH CHI VỊ rồi anh em đứng xếp hàng mà làm lễ ba khẩn để tỏ dấu bi ai là đủ. Còn như muốn dùng long trọng cách nào thì tùy ý.

Làm thế nào cho việc bầu-cử tổng lý trong xứ ta khỏi có điều tệ hại?

(Dư luận)

Bản-quán có tiếp được bài sau này, có một ý tưởng riêng, tưởng cũng nên đăng báo:

Cách bầu cử tổng lý ở Bắc-kỳ đã sửa đổi nhiều lần mà vẫn chưa được cái hiệu-quả thật tốt. Ngày xưa hễ tổng lý có khuyết, chỉ do mấy người kỳ-dịch trong tổng trong làng làm đơn bầu-cử, dẫu trình lên quan, quan cấp bằng cho, thế là thành mệnh. Chính-phủ Bảo-hộ muốn cho sự bầu cử tổng lý được công bằng, xét cái quyền bầu-cử mà chỉ giao ở trong tay mấy người kỳ dịch thì dễ sinh ra cái tệ đảng tuần tư, mới lập lệ cho những dân nộp thuế chính-sinh đều được có quyền bầu-cử tổng lý cả; song lại gì dân mình, kẻ khôn biết có phần ít mà kẻ ngu đọn chiếm phần nhiều, bọn cường-hào điều hoạt vẫn kiếm cách lung-lạc được những bọn chất phác hiền lành mà mua rẻ cái phiếu đi bầu năm bảy bạc, một vài đồng bạc, thành ra bầu-cử cũng vẫn không được người khá, mà số người có quyền bầu cử càng lắm, lại càng sinh ra phiền phí lôi thôi. Bấy giờ chính-phủ Bảo-hộ mới xét biết cái bọn dân ngu đọn kia, cho nó cái quyền bầu cử tổng lý, nó cũng chưa biết dùng, tỉnh giao cái quyền ấy cho một số ít người có đủ tư-cách, bọn mưu có biết giữ cái quyền quý trọng của mình mà không lạm dụng chăng, nên lại có cái nghị-định sửa lệ bầu-cử tổng lý, chỉ cho những người khoa mục, chức sắc, lão nhiêu, khán-sinh, những quân đội về hưu, những binh lính bị thương và những người có ruộng đất từ ba mẫu trở lên, những người có môn-bài tám hạng trở, mà bản ở trong làng mới được có quyền bầu-cử, cốt ý là lấy những người ấy có địa-vị, có quyền-lợi ở trong tổng trong làng, tất phải biết sự bầu-cử có quan-hệ mật-thiết với cái lợi hại cho mình làng mình, mà lựa chọn tinh tường để được người xứng đáng; nhưng cái tệ-tệ đã thấm sâu cố đế, nhưng tổng lý ở trong dân ta bây giờ đã thành ra một thứ hàng đem giá, cái quyền bầu cử cho là cái lợi-khí để mưu ích tư, quả kim tiền, thì những hạng người này cũng chẳng khác gì cái bọn dân ngu đọn kia, cũng không khỏi thành cái lợi lộc nhỡn-tiền mà quên cái nghĩa-vụ chính đáng; thường đi về sau miễn nhà-quê, ngoài những chuyện ông chánh ông tổng chánh tổng mất kẻ nghìn, thấy lý kia trong lý-trưởng mất hàng mấy trăm, một cái phiếu đi bầu rẻ ra cũng được năm bảy đồng, đất ra có đến năm bảy chục một trăm; ai cũng tối mắt vì tiền, còn kẻ gì người nên người hư, người hay người dở, và lại cái cách cạnh-tranh để liệt thử, người có tư cách xứng-đáng tất không ai tỉ đem tâm, cho nên bầu-cử đã mấy phen, mà chưa tổng lý không mấy khi được người khá. Chính-phủ Bảo-hộ cũng đã xét biết cái tệ ấy, nên hiện lại đã thi-hành cái lệ bầu-cử tổng lý chỉ do tổ-chức hương-hội công-cử mà lại có ý để cái quyền lựa chọn về quan. Song, chúc tổng lý bao giờ cũng phải lấy người thổ-trước, vì tổng lý là tai mắt của quan, quan muốn biết tình hình trong dân tất phải do tổng lý, mà điều hư điều thực ở trong làng trong tổng phỉ người thổ-trước làm sao xét được rành; người làm tổng lý tất phải là người ở tổng ở làng, quan không ở trong tổng trong làng biết ai hay ai dở, ai nên ai hư mà lựa chọn rất lại cái tư-cách với không đã cũng chỉ lấy đồng tiền phân bọn mà bảo cáo, mà lựa chọn vẫn chẳng được người, cũng giữ không sao có những người xứng đáng thừa hành công vụ.

Thiết tưởng có một cách này giản-tiện để làm mà có chuẩn đích nhất-định, là nhân các tỉnh bây giờ đều đã mở ra có trường dạy hương-chức, nên định cái chương-trình học học cao lên nữa một thì và nhất là cách khảo-thí phải làm cho thật tinh mật công bằng; mỗi kỳ thi tốt nghiệp, do các quan công sứ đầu tỉnh làm thời sẽ có định hội-đồng thân hào; những học-trò thi đỗ tốt nghiệp trường lý cho lễ được làm chánh phó lý ở làng mình, ai đỗ trước hay là đỗ trên thì được làm khán trước, ai đỗ sau hay là đỗ dưới thì phải làm khán sau, tự hậu hễ có chánh-lý có khuyết thì phó-lý thứ bổ lên, chánh tổng có khuyết thì phó-tổng tuần bổ lên, phó tổng có khuyết thì một người lý-trưởng làm thăng nên mà có tuổi hơn hết thời bổ lên; không để cho dân công cử mà cũng không phải đến quan xin bậc; những kẻ vụ danh hủ sự của không tốt có cái tội nào cần bỏ xa, đánh thì phải ra thưởng mà khỏi gạch định nhưng xuất trăm xuất ngàn, mang lấy cái họa khuynh gia bại sản; những người tự liệu cái tư-cách mình có đủ, không cần phải tốn công tốn của, mới chịu khó ra mà gánh vác việc tổng việc làng. Như thế thì cái đương hồi-lộ mua lấy cái chức, mà tổng lý mới mong có được người hay. Trong cái lúc dân-trí chưa khai thông, cái quyền bầu-cử cần người dân ngu cần chưa biết dùng, thì cách ấy cũng là một cách sửa tệ quyền-ngu được vậy.

Nguyễn-huy-Xương

Nhân dịp lễ Pâques, nhà máy nghỉ không làm việc. Vậy số báo 2714 đến ngày thứ ba 6 Avril 1926 mới ấn-hành.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI — Nguyên người bà con tôi thi đỗ kỳ thi thư ký tòa sứ tập sự vừa rồi, bà mẹ người bà con tôi muốn cho con được bổ ở Hanoi cho gần, và tiện họa thăm, có ra Hanoi, gặp ông X. làm ở sở ấy là ở Hanoi, ông lấy bức bà mẹ người bà con tôi đem cho ông 100 đồng ông ấy sẽ lo-liệu cho người bà con được bổ ở Hanoi. Bà kia tin lời ông X. có đi vay 100 đồng của một người bà con ở Hanoi, đem lại nhà ông X. đưa cho ông ấy. Rồi đưa tiền nay không tư-tích gì của ông X., nhưng hiện có nhiều người hiềm-tích đáng ở thể làm chứng được. Được ít lâu, người bà con tôi phải bổ đi Tuyên-quang, bà mẹ thấy thế có ra ông X. xin thêm 100 đồng ấy, nhưng ông X. cứ khất jiền mãi, chưa chịu đưa. Xem ý ra thì hình như ông X. không muốn giả số tiền 100 đồng ấy, mà có giả ra nữa cũng không đủ được số.

Nay bà mẹ người bà con tôi muốn làm đơn kiện ông X. ở tòa án Trung-trị Hanoi có được không? Có nên làm đơn kiện ở quan Chưởng-lý (Procureur général) không? Nên kiện « về hội tiền », hay « lừa đảo » hay « hối lộ »?

Hay là phải làm thế nào để bà mẹ người bà con tôi đòi được 100 đồng ở ông X.? Xin quí-báo làm ơn bảo giúp, đa tạ.

LỜI ĐÁP. — Không phải làm đơn lên quan Chưởng-lý, mà phải kiện người ấy tại quan Biện-lý Hanoi về tội lừa đảo, chiếu theo điều 405 trong *Hình luật Pháp sửa đổi lại* (code pénal modifié) như sau này:

« Người nào dùng tên giả hoặc chức vụ giả, hoặc quỉ-kế cho người ta tin sự hành-động giả dối, tin *có quyền-thế, có tín-nhiệm* hư-vọ, hay là để cho người ta sinh lòng hi-vọng hoặc là lo sợ về một sự lợi, một sự rủi, hoặc những sự bất kỳ gì khác mà khiến người ta giao hay chực để người ta giao cho tiền-tài, các hối-động-sản, văn-thư khế-ước, giấy biên lai, giấy nhận trách hay để người ta hủy cho, và dùng một cách nói trên kỳ để lừa hoặc cho lừa kỳ cả, hoặc một phần tài sản của người ta, thì phải phạt giam từ một năm đến 5 năm và phạt bạc từ 50 francs đến 3.000 francs....»

Ph. h-L.

Câu chuyện về mùa thi sơ-học yếu-lược

Bản quán có tiếp được bài sau này của một bạn đọc báo:

Biết bao nhiêu tờ báo xuất bản vào vụ này năm xưa, nói về cách thi bằng Sơ-học yếu-lược. Tuần thoát thế mà khoa thi năm nay đã là hai kỳ rồi; công-chúng phàn nàn những việc đi chậm, phần nhiều ông chưa đã tường-cách đi chậm thì, điều đó cũng là thái quá, kẻ không tôi cũng không dám chắc, có cái tôi tưởng không dám quyết, vì tôi có sự bà miệng đức quan, rằng bỏ mối lạnh. Tôi thiết ngài rằng mùa thi này trở đi, muốn cho tránh khỏi những điều lệ-lậu, những lời bắc chỉ trong những việc đi chậm thi đó, nên lưu tâm đến lời chỉ-chích những tờ báo năm xưa, nên mở ra xem lại, như thế thì kỳ thi năm nay tiến qua rồi, ít cũng bớt được lắm điều tai-phi.

Có tờ ngoại-định để in sẵn điều lệ thi cử, tưởng các ngài nào cầm quyền đi khảo-hạch, cần cũng xem qua mà nhớ kỹ hơn văn sách của thí-sinh, mà hai nữa các ngài nên để ý vào kỳ thi này duy chỉ theo chương-trình lớp ba ở các trường Pháp-Việt hoặc kiêm-bị, không mấy khi mà hỏi đến chương trình lớp nhì lớp nhất.

Trong khi kỳ thi vấn-đáp tưởng các ngài nếu muốn kỳ-càng có thêm sự công bằng khi vào người trên ghế cao, tay cầm quản bút, mỗi khi mà hỏi ma phải, vì thí-sinh kỳ là quan-hệ, tác nói kỳ ta vận-mệnh của con nhà đi trong-cử, ta đi oán cho là không quan-hệ, thì thí-sinh không được nhờ; ngày xưa nghe đâu trong một trường thi nào đã có một vị ân chánh chủ-khảo có dặn rằng: « Anh sao khảo sát những bài của thí-sinh cũng đang vì mình mà họ được chăng nhiều, cũng đừng vì mình mà họ mất hy-vọng, mất cả kết quả của họ trong khoảng tam-niên đăng-khoa.

Xét cái mục đích lần này thì nhà nước lập ra cái hạn kỳ học tới qua niên tuy ra mà ở lớp ba, là phải lắm, vậy thì nào cho quốc ngữ được tinh thạo, vậy còn những môn thi khác trong kỳ thi sơ học yếu lược không phải bằng ba, luận, hai âm tự, hai bài có là quan hệ, sau nữa đến bài đọc sách sau bài vở. Còn môn toán pháp đó, tưởng nhau về tính đố, các ngài đã chăm thì là thế mà cho sống mình, cho ai, tai cũng rõ, cho khỏi nỗi vì học-sinh tính, hãy còn tối ở, nào-nhất rồi kết-toán pháp nếu không tính tường được như các khoa khác, số khi tính làm đúng, mà cần nói lên sai, thường phải bị (zéro) con, là tại không biết đề, lên ăn tăng nốt nhưng được khác chữ, mà không hợp ý với quan chấm trường, trong lúc chấm tài không nỡ.

Có mấy điều sau này tưởng có thể bổ cứu được đôi chút cho thí-sinh.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Phàm cấm sát bài gì trường khoan dong còn hơn là nghiêm khắc, khoan dong tuy lòng vị mà không hại, nghiêm khắc tuy công bằng mà mua oán.

Nhà nước nên xét kỹ càng, nên giao phó việc chấm thi này, chỉ những giáo viên ở các lớp ba các trường đi chấm là tiện lợi hơn cả, vì những tay ấy đã luyện tập cho học trò đi tại bằng này, ắt tinh độ học trò thế nào cũng am hiểu cả phần hơn những giáo viên các lớp trên, hai nữa chương-trình có gì, hàng năm ấy sang năm khác họ đã dạy qua, xem đi xem lại chắc trong tủ họ hơn, cái lẽ đó chắc độc giả chuẩn cũng là các nhà giáo đều trẻ, ai nấy cũng phải công nhận là lời phải, tôi nói cốt để anh em mình càng ý càng tâm mà làm việc gì nó cũng có trật tự.

Câu chuyện này nói ra có ý tỏ hầy với các bạn đi chấm thi về khoa sư-học yếu-lược, chớ không có ý gì bảo khoe khoang với bàng phẩm hay trí thích ai.

Việc này là việc chung: ích chung, lợi chung, thầy giáo có nhiều trò đỗ thì có tiếng, học sinh trúng tuyển nhiều thì về vang cho trường.

Vậy ai có phận-sự chấm thi, xin giữ sao cho trọn vẹn.

Trần-văn-Bích

CHẮP MẮT CHO NGƯỜI MÙ

Mỗi ngày cách-trí một thêm tiến-bộ. Mới đây giáo sư E. Gley, viện đại-học Collège de France, lại chắp được mắt cho loài vật mà làm cho lợi trong được. Giáo sư thí nghiệm đã bao lần nay, mới chắp mắt được cho con giống động vật nhỏ, như loài rắn thằn lằn. Cứ nay lợi viện phong sự nhà báo Daily Express đã được tiếp kiến giáo sư, thì giáo sư thí-nghiệm thấy rằng thí giáo quả bị cắt lại có thể mọc lên được, và đem một trái mắt của con rắn nước, rồi lấy mắt của con kanc mà chắp vào, thì trong tám mươi tư con bị khoét mắt được ba con mắt đã mất mà sau lại trông thấy được. Nay mai giáo sư lại toi-nghiệm về giống chuột, rồi đến đến sẽ thí-nghiệm chắp mắt cho người. Giáo sư có nói: Tôi chắc một ngày kia tôi có thể chắp được mắt cho người được.

Luyện tập quốc-văn

Lời khuyên bạn

«..... Anh Nguyễn-Hà ơi, tôi đã gần anh nhiều lần sao anh chẳng nghe tôi, mà cứ để cho sống tình cuồng xác giờ dục tuổi lần như vậy. Anh ơi, tôi trông thấy anh như thế, lòng tôi đau đớn kể sao cho xiết. Anh thử dương to mắt lên mà xem Hầu hết thiên niên nước ta ngày nay đều như anh cả. Đã tỉnh chưa giờ, mà sáng rõ cuộn cuộn nổi lên. Vừa mới nhà học, học hành chưa mấy, chưa làm được công trạng gì cho nhà, cho xã-hội cả lắm-la mơ mang gánh Giáp non Tản chăm chăm vào cái tình dục, không cần nghĩ gì đến đường tiến thân nữa. Than ôi, thiên-niên là cái vinh-hoa của nước, là cái mầm hi-vọng tốt tươi của xã hội, vậy mà thiên niên ngày ta như thế thì có đáng lo đáng buồn, đáng than khóc cho cái tương-lai của nước Việt-Nam ta ôi, xin anh nghe lời tôi, xin anh nghĩ đến bậc-vận nước nhà, đang bồ pơi thì giờ mà mơ-màng những sự vô ích lắm nữa..... Vậy, hãy gạt trong lòng anh có lẽ lừa tình đã thì ngược rồi, song cũng vì anh không ngoảnh lời tôi tự trước, để cho ngọn lửa đó bốc lên, cho nên chi khi nồng tiện của anh mới bị cháy tan, mà tương anh hãy giờ mới nảy ra lắm điều kỳ dị. Các cuộc tình duyên trắc trở kia thực là khổ hại cho anh. vì nó mà anh sinh ra chán ngán buồn bã. Không những chán ngán buồn bã mà thôi, lại còn deo vào trong khối óc anh, cái tư tưởng chán đời nữa. Anh Nguyễn Hà ơi, chỗ anh với tôi, tôi xin nói thực, mong rằng những lời nói thực của tôi không làm mất lòng anh. Nói quả đi, dù anh có tức có dận tôi nữa, tôi cũng phải nói, vì đó là cái bổn phận của tôi.

Tôi chắc rằng anh hãy giờ nghĩ chán đời lắm. Nhưng thực vậy thì anh nỉ làm to. Đối đối với anh có bạc đãi gì mà anh đã vội chán. Mà toàn anh nào đã gặp phải sự gì phong ba khiến cho anh tuột đang cảnh đời. Trong xã-hội ta ngày nay, những hạng thiếu-niên đem cái tư-tưởng vẩm-thế như anh không phải là ít. Chẳng qua nước Việt-Nam chúng ta hiện đương gặp buổi giao thời, hai cái văn minh Âu-Á chưa điều hòa được với nhau, khiến cho phong-hóa suy đồi, cương thường điên đảo, cái tư-tưởng bọn thiếu-niên bị chìm mắt mờ trong cái phong-trào đời loạn mà sinh ra mọi điều buồn cười, bất cứ gặp việc gì cũng không chịu nghĩ ngợi sâu xa đến chỗ-lý, cứ nhắm mắt bừng tai nghe bậy làm liều. Vận hội đã suy nên thế lại gặp mấy học cựu học nhờ thời khởi xướng lên cái văn-đề yếm thế, nay nói về lẽ chán đời, mai bàn về lẽ chán đời. Vì vậy mà sinh ra cái hay khư khư có, cái đã dễ thuộc, bọn thiếu niên đua nhau bắt chước rồi cũng đổ dọng chán đời. Học hành lười biếng, thấy người ta bon mình cũng sinh ra chán đời. Thấy người ta tiêu tiền bạc nhiều, lên xe xuống ngựa mà mình không được bằng cũng sinh ra yếm thế. Mới ba tuổi đầu đã chìm đắm vào vòng ham nguyệt rồi, không được thỏa cái dục vọng của mình cũng sinh ra chán đời. Thì buồi này là thì buồi cạnh tranh kịch liệt vậy mà cũng dành bơi trẻ trở một ý cũng sinh ra chán đời. Thêm chí có kẻ hơi thế ý mọt sự có con riêng đâm ra chán đời, lại có kẻ dương tự nhiên thấy chúng chán đời cũng sinh ra chán đời lây, rồi âm mặt mũi âu sầu, ăm ăm buồn bã; bao nhiêu khí phách lăng-tuyệt, tinh thần bồng bột đều tiêu-ma đi mất cả, động mở mồm nói, động cầm bút viết là ỷ như thể tộ toàn một đọng bi quan. Than ôi, họ không biết rằng họ làm như thế là họ nhầm, mà nhầm như vậy thì hại to cho họ, hại cho thân danh tinh mệnh, hại cho xã-hội gia-đình. Họ không biết rằng ở tại buồi này là thì buồi tư thắng hạt hại, nếu mình không có kiên tâm, không có nghị lực, cũng chịu nhẫn nại, không gan cực khổ thì chẳng làm gì nên được. Nói ngay như anh em ta đây, chỉ vì trong một lúc vô âm nông nổi, không chịu nghĩ ngợi cho xác đáng, không hiểu thời-thế cho nên công nghiệp mới dến nỗi nửa đường trắc trở, để như vậy mà ta lại không kiên gan, không vững chí mà tìm đường tiến thủ, thì mất đời mai một, để chẳng lịch gì cho nước lại hại cho nhà Anh Nguyễn-Hà ơi, xin anh tỉnh ngộ, đừng mê như thế. Đời quả không đáng chán, vì đời chẳng khi nào phụ ta. Nếu ta có công sức-năng thì đời thường cho ta xứng đáng. Và chẳng tôi đã nói nhiều lần với anh rằng, hiện tình Việt-Nam tổ quốc chúng ta thực là kém cỏi, vậy thì nghĩa vụ chúng ta là phải hi sinh cho nước. Ta quyết không được chán đời, ta phải ở đời mà làm việc. Ta sống là sống cho hậu vận nước nhà đã...

Mỹ Khê Nguyễn Thúc

Tại hiệu BẢO CHẾ MONTÈS có bán:

CHLORATE DE POTASSE dùng làm phẩm.

L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đúc thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các hàng bánh và đồ.

3021

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 1er Avril, 1926

Việc nước Pháp

Thứ dân nghị-viện đã ưng-chuẩn kế toán thuộc công-dân. Về khoản thuế ấy, những người có mất số lợi-tức từ 7.000 đến 500.000 quan, phải nộp từ 0.60 đến 2 %. Những người được miễn, phải đóng nhất loạt là 40 quan. Nghị-viện đã ưng tăng khoản thuế trước ba, cắt một thứ thuế tem về đơn tiền của các nhà trọ, đánh những đơn từ 20 đến 300 quan thì phải giản tem từ 0,25 đến 5 quan, và các đơn hơn 300 quan, thì phải giản tem 10 quan. Nghị-viện lại ưng một khoản định đánh thuế các hội-đồng quản-trị là 10 /.

Sau thứ dân nghị-viện bỏ 265 về đối với 259 ưng thuận khoản định đến tháng avril 1927 đặt độc-quyền về sự nhập-cảng dầu hỏa. Nghị-viện lại bỏ 269 đối với 259 về ưng-thuận phong-trào đòi hại mà sinh ra mọi điều buồn cười, bất cứ gặp việc gì cũng không chịu nghĩ ngợi sâu xa đến chỗ-lý, cứ nhắm mắt bừng tai nghe bậy làm liều. Vận hội đã suy nên thế lại gặp mấy học cựu học nhờ thời khởi xướng lên cái văn-đề yếm thế, nay nói về lẽ chán đời, mai bàn về lẽ chán đời. Vì vậy mà sinh ra cái hay khư khư có, cái đã dễ thuộc, bọn thiếu niên đua nhau bắt chước rồi cũng đổ dọng chán đời. Học hành lười biếng, thấy người ta bon mình cũng sinh ra chán đời. Thấy người ta tiêu tiền bạc nhiều, lên xe xuống ngựa mà mình không được bằng cũng sinh ra yếm thế. Mới ba tuổi đầu đã chìm đắm vào vòng ham nguyệt rồi, không được thỏa cái dục vọng của mình cũng sinh ra chán đời. Thì buồi này là thì buồi cạnh tranh kịch liệt vậy mà cũng dành bơi trẻ trở một ý cũng sinh ra chán đời lây, rồi âm mặt mũi âu sầu, ăm ăm buồn bã; bao nhiêu khí phách lăng-tuyệt, tinh thần bồng bột đều tiêu-ma đi mất cả, động mở mồm nói, động cầm bút viết là ỷ như thể tộ toàn một đọng bi quan. Than ôi, họ không biết rằng họ làm như thế là họ nhầm, mà nhầm như vậy thì hại to cho họ, hại cho thân danh tinh mệnh, hại cho xã-hội gia-đình. Họ không biết rằng ở tại buồi này là thì buồi tư thắng hạt hại, nếu mình không có kiên tâm, không có nghị lực, cũng chịu nhẫn nại, không gan cực khổ thì chẳng làm gì nên được. Nói ngay như anh em ta đây, chỉ vì trong một lúc vô âm nông nổi, không chịu nghĩ ngợi cho xác đáng, không hiểu thời-thế cho nên công nghiệp mới dến nỗi nửa đường trắc trở, để như vậy mà ta lại không kiên gan, không vững chí mà tìm đường tiến thủ, thì mất đời mai một, để chẳng lịch gì cho nước lại hại cho nhà Anh Nguyễn-Hà ơi, xin anh tỉnh ngộ, đừng mê như thế. Đời quả không đáng chán, vì đời chẳng khi nào phụ ta. Nếu ta có công sức-năng thì đời thường cho ta xứng đáng. Và chẳng tôi đã nói nhiều lần với anh rằng, hiện tình Việt-Nam tổ quốc chúng ta thực là kém cỏi, vậy thì nghĩa vụ chúng ta là phải hi sinh cho nước. Ta quyết không được chán đời, ta phải ở đời mà làm việc. Ta sống là sống cho hậu vận nước nhà đã...

Mỹ Khê Nguyễn Thúc

Việc Trung-hoa

Việc ở Hưởng-cảng

Việc phải-tranh của Hưởng-cảng và Quảng-châu xem chừng sắp giải-quyết xong. Chánh-phủ Quảng-châu đã cử 4 đại-biểu đến Hưởng-cảng, chánh-phủ Hưởng cũng cử 4 tại viên đại-biểu tới Quảng-châu. Người ta chắc rằng, nay mai sẽ điều-đình xong, nhưng chưa biết sẽ điều-đình ra thế nào.

Việc ở Bắc-kinh

Sau khi đánh nhau mấy trận ở chung quanh Bắc-kinh, quốc-dân quân đã lui về miền Trường gia-khẩu, có mấy trận đánh nhau để giữ Đông châu và Changsintien. Bọn đào-binh nước xông vào Bắc-kinh. Binh ở cửa Bắc kinh, sở đào-binh có tới ba nghìn, các nhà buôn có tổ-chức đoàn-thể người-ta-binh để giữ Bắc-kinh 20.000 người thân dân trốn đến Bắc-kinh. Đường hỏa-xa đều bị nghẽn cả.

(Iadopacifi)

VIỆC HANOI

Nhân dịp lễ Pâques, nhà máy nghỉ không làm việc. Vậy số báo 2714 đến ngày thứ ba 6 Avril 1926 mới ra-hành.

Thời-tiết

7 giờ 24 độ

13 giờ 25 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ	11 $ 30
nhì, —	10 50
ba, —	9 50
Thóc hạng nhất, —	6 55
Bẹp ngô	6 55

Giá bạc. — Kể từ ngày 3 Avril 1926, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 16 f. 88.

Thị giá quốc trái.

Ngày 30 Mars 1926

3 %.	hoàn dần	80 f. 05
3 ½ %.	hoàn dần	85 f. 95
4 %.	vĩnh viễn 1917	45 f. 25
4 %.	» 1918	45 f. 00
5 %.	» 1920	88 f. 00
5 %.	hoàn dần 1920	73 f. 05
4 %.	» 1925	90 f. 60

Ngày 1er Avril 1926

3 %.	vĩnh viễn	48 f. 20
5 %.	1915-1916	56 f. 95

Tin tàu. — Tàu *Hanoi* đến ngày 4 avril, hồi 7 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong đường Hoibow và Fort Bayard.

Thư-từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe-lửa 20 giờ 7 phút tối 5 avril.

Tàu *Tonkin* ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong 10 giờ sáng ngày 4 avril hồi 10 giờ.

Các tàu từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe-lửa 20 giờ 7 phút tối hôm 3 avril.

Tin đường-sá. — Vì cái cầu ở Bắc-ninh đang chữa, cho nên các xe cộ không đi lại được ở con đường số 12, từ Hậu-phạm đến Bình-ri. Sau giờ đi được sẽ có giấy yết sau.

Đường hàng-hải số 13 từ Tuyên-quang đi Hà-giang đã đi lại được từ ngày hôm nay. Nương hãy còn lấy bàn, đi lại nên cẩn thận.

Tàng lễ ông Phan-chu-Trinh. — Hôm trước bản-quán đăng tin rằng có mấy ông trong thành-phố đứng xin phép đến ngày 4 avril này lễ truy điệu ông Phan-chu-Trinh tại số 6 đường Nam ngư (đầu hàng Bông thợ nhuộm đi rẽ xuống) thì nay không làm ở chỗ ấy nữa.

Nông lợ-sinh thi bằng Sơ-học yếu-lược năm 1925. — Ngày 2 avril 1926 quan Thống-sứ Robin vừa ký nghị định sau này:

Điều thứ 13 trong nghị định ngày 24 février 1925 nói về bằng Sơ học yếu-lược (certificat d'études élémentaires indigènes) nay bỏ khuyết như sau này:

« Các thí sinh nào đã thi đỗ những kỳ phải thi (épreuves obligatoires) mà thi hỏng hoặc không thi những kỳ tình nguyện (épreuves facultatives) thì khóa thi sau có thể chỉ thi những kỳ tình nguyện kỳ mà thôi. Nếu các thí sinh kỳ trúng tuyển thì ở trên cái văn bằng của mình sẽ được do các quan chức nói ở điều thứ 20 trong nghị định này bổ thêm chữ « mention de fraçais » (có thi chữ tây) và ngày tháng kỳ thi kỳ ở trong hạt mà mình đã dự thi.

Các thí sinh đã thi đỗ bằng Sơ học yếu lược năm 1925 mà không có chữ Pháp thì theo lệ năm thứ hai trong khóa năm 1926 và 1727 sẽ được ông thi chữ Pháp như các tuổi lệ đã nói trên kia.

Về cuộc thi xe đạp lấy giải quán-quân. — Hội xe đạp Hanoi nhận được giấy khiển nại về cuộc thi giải quán-quân 1 000 kilomètres vừa rồi, cho nên ngày 1er avril hồi 18 giờ đã họp hội-đồng để xét định.

Sau khi hội-đồng đã xét kỹ-càng thì hội tuyên-ngôn rằng, những sự trùng-phạt ngày 23 mars là chiếu-đáng. Hội-đồng đồng thanh định cứ giữ nguyên cái sổ xếp đặt trước, nhưng đợi chuyến tàu này hội sẽ chuyển cả hồ-sơ sang trình hội xe-đạp (Union vélocipédique) bên Pháp duyệt y để, rồi mới tuyên-bố cái chức quán-quân cho người được giải.

10 ĐIỀU RĂN

Tích chuyện rất hay

Chiếu tại rạp chiếu bóng

CINÉMA PALACE

Phố Tràng-tiền, HANOI

Trong một tuần lễ:

Từ thứ tư 31 đến thứ ba 6 Avril 19 6

3.800

ĐỒ ĐỒNG

Đồ hàng của bản-hiệu xưa nay thường bán ra ngoại-quốc nhiều, nên hay tính theo giá tiền tây, nay nhân dịp tiền tây cao mà cứ tính theo giá cũ thì đắt quá, nên bản-hiệu định tính bớt giá xuống ít nhiều, trong vòng ít lâu; vậy các quí khách nên nhân cái dịp tốt ấy mà mua man kẻo hết.

Fonderie Tonkinoise

Chủ-nhân HOÀNG-XUÂN-LAN

53 bis, Henri-d'Orléans, Hanoi.

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé

35 nhà 5, phố Thợ-nhuộm, Giây nói 385

Xét nghiệm máu-mủ, đờm-rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh sốt, bệnh đau dạ dày, đau ruột, bệnh đàn-bà và hộ-sinh, nội, ngoại.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ rưỡi đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa.

ĐẬU MÙA

Bán ở số nhà 48, phố hàng Bào, xe tây và các hàng về mùa nực THẬT HẠ GIÁ từ hôm nay đến cuối tháng hai ta. Kính quý-khách chiếu cố cho.

VŨ-VĂN-AN & Cie

5.608

PHÒNG-THĂM-BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương-thặng đã nghỉ công Bắc-đẩu bội-tinh.

Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said (45-sáp) Nouk.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH: Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÀM CHỨNG: Giá 1 $ 00

Phòng khám bệnh tại ĐƯỜNG HÀ-LONG, SỐ giây nói số 236

3015

Tại trường thể dục. — 1° Ngày lễ cất đám cụ Phan-chu-Trinh. — Nhân hôm chủ-nhật 4 avril trong Saigon có lễ cất đám một nhà chân tài-quốc Nam-việt nên ngày đó trường Thể dục đóng cửa để tỏ lòng thương tiếc.

2° Giải thưởng Coupe Capt. — Một thứ bảo tâm đặc trong giải thưởng đá-bóng (football) có thành-lập trường Thể-dục tổ-chức các cuộc thi. Vậy xin các hội rảo ở Hà-thành muốn dự thi viết ngay giấy lại trường, phố Chi Viết, trước ngày thứ-bảy 10 avril. Sau này trường sẽ mời các nhà dự thi lại rất thâm.

Đá bóng thi. — Bắt đầu thứ hai 5 avril này, hồi Thể dục sẽ tranh đấu với hội La Rafale ở bãi cỏ Bờ sông. Cuộc đá thi này sẽ có cả M. Vịnh là một nhà chơi bóng có tiếng dự vào bên Edep, như vậy thi chắc bên La Rafale khó ông mà thắng được, vì hội này mới ra đời được hai tháng nay, không được tập luyện bằng tại thi giờ eo-hẹp. Nghe đâu hôm đó hai hội định lấy tình anh em mà đối đãi với nhau, như vậy chắc cuộc vui hôm đó không đến nỗi to tiếng thì phải. Mong rằng giới hôm ấy sẽ nắng ráo để bà con ta ra xem cho đông.

Thanh-vân lại cáo

Lý dị. — Phiên xử ngày 1er Août 1925, số 98 Tòa-án đã xử cho hai vợ chồng sau này được ly-dị:

Một bên là Cô Nguyễn-thị-kim Diệp tức là Lưu hồi đó mới có 18 tuổi lành-ái ông huyện Nghĩa-Ngai, là một nhà buôn bán to tại phố hàng bồ Hanoi, do quan luật sư Raymond Bona cãi hộ.

Một bên là: M. Bạch-thái Bèo, 27 tuổi, là lính-lang ông Bạch-thái-Bưởi.

Cứ chiếu theo bản án ấy thì hai bên kể cùng có can-dự gì với nhau tại vì có ra ra một đoạn để ghi vào sổ giá-thú làm tại Tòa Bắc-kỳ Hanoi, ngày mồng 6 tháng 4 năm 1922.

Nhân dịp này chúc cho hai bên lại chồng thành gia-thất.

5.610

Muốn bán một *miếng đất* ở phố Sinh-từ rộng 143 m2 có thể làm được một cái nhà bề mặt 5m (chung quanh miếng đất ấy có nhà ở sẵn rồi) ngài nào muốn mua xin hỏi tại M. Phương, 99 Rue du Coton, Hanoi.

5617

Nhà chớp-ảnh hàng Quạt Hanoi

CHƯƠNG-TRÌNH

Từ thứ bảy 27 Mars đến thứ ba 2 Avril 1926

QUANG-TUYẾN NHẬT-BẢO

Chớp các thời-sự toàn-cầu

Một phim phiêu lưu tiểu-thuyết rất đẹp Có tài-tử COW BOY và TOM MIX ra trò

Trong tích

QUẢN GIAN-PHỈ & BIỂU-GIỚI

Có năm đoạn

GÀY HAY BÉO

Chuyện đặt phóng, rất buồn cười có 2 đoạn

3.009

HIỆU BÀO-CHẾ:

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

8002

MỘT DỊP TỐT

Ai muốn vận tải bằng Ô TÔ?

Nên đến nhà Nước-đá đường Bờ-sông (*Glacière Larue*) mà hỏi mua cái *Comionnette*, 12 chỗ ngồi, 12 mã-lực, lốp tốt, bộ đẹp, máy tốt mà giá bán rất hời.

Sáng 11 giờ, chiều 5 giờ 1/2.

Ngài nào cần cứ đúng giờ ấy đến mà hỏi.

5.622

CHẾ-TẠO

VÒNG-HOA-PHÚNG

bằng hạt-vẽm

Giá rất hạ từ 5 đến 100 $ 00

PHAN-BÁ-CẦN

82 bis, Rue du Chanvre, Hanoi

Chi-Hiệp ở Haiphong

Ở đây lại có làm thêm đối-trướng của hiệu Giu-long.

3024

Quan Đốc-tờ Bi-cô-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn-bà, con gái, các chứng khí-hư, các bệnh nội thương, cảm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, tê, đau mắt, các chứng trẻ con.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Gà, số nhà 55, Hanoi, dây nói 354.

Ai đến nhà, xi cần lại hỏi.

3022

ĐÃ XUẤT BẢN RỒI:

QUYỂN THỨ NHẤT VÀ QUYỂN THỨ NHÌ

«NHỮNG KẺ KHỐN NẠN»

(LES MISÉRABLES)

Soạn giả: Victor Hugo

Dịch-giả: Nguyễn-văn-Vĩnh

VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU

GIÁ BÁN: Quyển thứ nhất, mỗi quyển. . . . . 0 $ 50

— nhì, — 0. 43

Tiền cước gửi Recommandé mỗi quyển. . . . . 0 . 20

新民書館

Tân-Dân-Thư-Quán đóng cửa một ngày

Xin kính cáo để các quí-khách biết rằng ngày chủ-nhật 4 Avril này là ngày cất đám cụ PHAN-CHU-TRINH, *bản-quán đóng cửa, để tỏ lòng kính viếng.*

Hanoi TÂN-DÂN-THƯ-QUÁN kính cáo

3038

Tôi không muốn ra nghị-viện

Có nhiều ngài khuyên tôi nên ra ứng cử nghị-viện, nhưng vì việc mở rộng cửa hiệu, tôi vừa mới dọn sang nhà số 84 ở phố Hàng Trống (Rue Jules Ferry) đối cửa trông ra nhà hội Khai-Trí-Tiến-Đức, lúc là nhà Larrivée Frères *trước, nên tôi không muốn ra nghị-viện, chỉ muốn ước ao các ông nghị-viện đến chụp ảnh để khánh-thành cho nhà kính mới của bản hiệu.*

Sắp có ảnh cụ Phan-chu-Trinh *in bán.*

Hương Ký, Photo Hanoi.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ neo,
15 chân-kính
Mặt số kim có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
32, Phố Paul Bert, — HANOI
3011

NGƯỜI ĐẸP

Hiện tôi vừa nhận được bên Pháp gửi sang thứ Sáp- Phơm; xưa nay Qui-khách dù càng-nhận là sáp mềm thịt, trắng da, xanh tóc, chóng dài, sạch gầu khỏi chấy. Nhất là mùa hanh, thứ sáp này lại có đặc-tính chữa bệnh nẻ rất thần hiệu. Bán buôn giảm giá 20/0, bán lẻ mỗi hộp giá tiền là 6 xu.

Hãy tại hiệu Đức-long, 90, phố Mã-mây, (Hanoi). 3041

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine
3001 Giá 1 $ 80 một hộp

Mấy điều khuyên về cách đề-phòng bệnh đau mắt

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện đây giở làm giảm-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi, khi có đại hội đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.

Quan Bác-Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ tại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, và khi mới đỏ mắt, có nhứt mắt, đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là vì lẽ ấy.

Bần-hiệu đã đến tận quan danh sư, mới nói đến trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu mà ra vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc.

COLLYRE JAUNE
selon formule du Docteur CASAUX
Hiệu bào chế CHASSAGNE
Lafon và Laeaze
có bằng bảo-chế đệ nhất hạng tại Đại-học-đường Paris, kê-nghiệp
69, Rue Paul-Bert, Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rạo phổi làm cho hay ho vặt uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ !

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết
3001 MÁU BỔ 1 $ 40

Đứng có quào gãy như vậy có ngứa thì lấy Pommade Cadum thoa, êm ái hết liền

Ninh-giang. — Bản-quán được tin mừng rằng đến ngày 7 avril 1926 cụ Trần-văn-Minh, thị đọc học-sĩ sẽ làm lễ thành hôn cho M. Trần-liên-Nam là quan thẩm-phán Nam-định đẹp duyên với cô Lê-thị-Chung giáo học bộ Cao đẳng tiểu-học tại trường nữ Sư-phạm là lệnh-tôi quan y-khoa bác-sĩ Lê-v-Chinh.

Bản-quán có lời mừng hai họ càng ân-ái và tân giai-nhân.

* * *

Bản-quán lại được tin mừng rằng đến ngày thứ bảy 17 avril M. Léon Blancsubé là chủ sự ngạch cai-trị bổi hưu, sẽ làm lễ thành hôn cho lệnh-tôi là cô Odette đẹp duyên với M. Henry Crand là trợ bút báo *France Indochine* tư trung-kỳ chiến-tích bội-tinh.

Bản-quán có lời mừng hai họ cùng tân-lang và tân giai-nhân.

* * *

Hội Tập-phúc đã thành lập. — Quan Thống-sứ Bắc-kỳ mới ký nghị định cho phép lập tại thành-phố Hanoi một hội tương-tế gọi là « Tập-phúc-hội ». Mục đích hội là: 1. Hội viên giúp lẫn nhau khi có việc hiếu ; 2. Lập một cái nhà gọi là Khuê-viên để hội viên đến nghỉ mát ; 3. Tôn sùng tự-điển để bảo tồn văn-phong sự-nghiệp.

Các hội-viên hội Tập-phúc họp đại hội-đồng ngày chủ-nhật 28 mars vừa rồi, đã bầu những viên sau này lập thành ban tri-sự để giúp việc hội :

Hội trưởng : MM. Ng-Táo ; phó hội trưởng : Phạm-văn-Thâm, Trần-phú-Thọ ; thư ký : M. Ng-đức-Duy ; phó thư ký : Trương-công-Đồng ; thủ quỹ : Ng-tường-Ân ; phó thủ quỹ : Trần-xuân-Ninh ; kiểm sát : Tạ-Chiểu, Trương-thị-Hanh ; cố vấn : Ng-văn-Kiên, Phạm-Ngô.

Ngài nào muốn vào hội xin lại nhà M. Trần-phú-Thọ ở phố hàng Bông số nhà 124 hỏi giấy nhập nội và quyển điều lệ hội.

Tập-phúc bộ lại cáo.

Ngạch binh sĩ. — Các người về ngạch binh sĩ có tên sau này đều được thưởng danh dự bội tinh :

Bội-tinh bạc hạng nhất : MM. Bạch-huy-Nhuận, Nguyễn-Mão.

Bội-tinh bạc hạng nhì : MM. Nghương-Cải, Đỗ-văn-Tâm, Nguyễn-tiến-Tôn, Phạm-Vi, Lại-văn-Lương, Đặng-văn-Chu, Lê-văn-Ước, Trần-văn-Ủa, Lục-v-Du, Nguyễn-v-Luyện, Trần-văn-Ban, Lê Hay, Trần-văn-Bá, Trần-Sử, Nguyễn-Cư, Nguyễn-hữu-Thu, Đinh-v-Gia, Trần-Hoàn-h, Hoàng-văn-Thước, Vũ-v-Hương, Ng-v-Sam, Trần-v-Thuỵ, Ng-v-Hy, Ng-v-Sang, Ng-v-Tiếm, Ng-v-Kỳ, Ng-v-Tập, Phạm-Nhu, Đỗ-Vân, Bùi-bạch-Ngọ, Nguyễn-văn-Ôn, Ngô-văn-Be, Nguyễn-duy-Minh, Lại-công-Lộc, Nguyễn-văn-Nhân, Chăm-a-Bío, Kiều-kim-Lộc.

Ngạch cảnh-sát. — Các người tòng sự về ngạch cảnh-sát có tên sau này đều được thưởng danh-dự bội-tinh về ngạch cảnh-sát :

MM. Ng-văn-Ky, Trần-đình-Lộc, Ng-ngọc-Trân, Ng-văn-Nguyên.

Các người ấy mỗi năm mỗi người được lĩnh 100 fr.

Ăn cắp. — Tạ-thị-Cả cai xe và Vũ-văn-Quản cu li xe cùng ở nhà số 3 phố Durarton tỉnh tên Chi và tên Mỹ ăn cắp quần áo đàn giải 10$ đồng và 7 đồng rồi trốn đi mất.

Mất trộm xe đạp. — Cận Lương-văn-Huệ 14 tuổi, học sinh ở đường Armand Rousseau số nhà 162 bị kẻ trộm vào lấy mất một cái xe đạp hiệu Peugeot số 859885 đáng giá 58 đồng.

Đàn-bà đọc đánh nhau. — Ng-thị-Thục, ở số 50 phố hàng Giấy, có đơn thưa Ng-thị-Tư ở số 12 ngõ hàng Hành dọa đánh mình, nên sở mật-thám theo lệnh quan Biện-lý, đã cho xét về việc ấy.

Ăn cắp xuyến vàng. — Ng-văn-Niên, quán làng Phú-khê (Bắc-ninh) can việc ăn cắp cái xuyến vàng của Đào quang-Duệ, ở số 60 phố hàng Bông thợ nhuộm, nên đã bị bắt giam xét.

Ba cái giải giường của ai ? — Trương-văn-Bình, 19 tuổi, vô gia-cư, vô nghề-nghiệp, thấy vứt ba cái giải giường, có tính khả nghi lắm, nên đã bị bắt giam xét.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Giá thóc gạo

Thị-giá thóc gạo phiên chợ ngày 1er avril 1926 như sau này :

Thóc

Hạng nhất giá	6 $ 50	100 kilos
— nhì —	6 , 40	100 —
— ba —	6 , 20	100 —

Gạo

Hạng nhất giá	10 , 20	100 kilos
— nhì —	9 , 20	100 —
— ba —	8 , 50	100 —

Cuộc hầu-cử tư-vấn nghị-viện — Đến chủ-nhật 11 avril, sau bắt đầu bỏ phiếu hầu, từ 6 giờ sáng sớm đến 3 giờ chiều. Về ban thương-mại sẽ bỏ phiếu hầu ở tòa Đốc-lý ; nghị-viện tư vấn thì kêu thứ nhất và thứ ba bỏ phiếu ở hộp cảnh-sát ngoài Quai du Maréchal Foch, kêu từ thứ nhì và thứ tư ở trại lính khố-xanh.

Nếu ban nào có người không tuân cách, mà phải bầu lại thì lại định vào chủ-nhật sau là 18 avril.

Tòa Đốc-lý đã bắt đầu phát vé bầu từ ngày 1er avril, buổi sáng từ 8 giờ đến 11 giờ và buổi chiều từ 15 giờ đến 17 giờ.

Muốn bán một cái xe song-mã « Victoria » còn tốt, và một con ngựa, cùng cả đồ ngựa đủ dóng xe song-mã. Hỏi tại M. Desgranges 33, Rue de Lille, Haiphong. 5.611

Có ô-tô hiệu Penhard 15 mã-lực, 6 chỗ ngồi, giá rất hạ, hỏi tại nhà giấy P. Briffaud ở Sáu-kho Hải-phòng. 5612

MUỐN BÁN

1 cái đàn Piano hiệu Gaveau (droit)
Hãy còn tốt lắm.
Hỏi tại báo-quán. 6.520

Trành giải quan quân. — Chủ-nhật 4 avril này, đúng 15 giờ, hội Bắc-kỳ thanh-niên thể-dục (La Jeunesse Tonkinoise) sẽ đá thi với hội « Eclaireurs » Hanoi để tranh giải quán quân lượt thứ nhất, về cuối mùa năm 1925-1926 ở tại lớp sông Bonnal.

Hôm ấy sẽ có đặt nhiều giải để tặng chúng người xem.

Ô-tô đổ xuống sông. — Hồi 20 giờ ngày 1er avril có một chiếc xe ô-tô 2760, do một người tên cầm lái và bốn người nữa ngồi trong xe, vì xe chạy nhanh, nên bị đổ nhào xuống cái cầu nhỏ ở gần phố Ferrand để ra đường Hanoi Mây không việc gì đến người ; sau những người làm-cận ở đấy đỗ lại kéo giúp mới lôi được ô-tô lên khỏi nước.

Chữa đỡ ăn cắp. — Trần-thị-Lành, tên Bài-thị-Tâm, tức Năm, 34 tuổi, bán hàng không nhà ở số 17 phố Maréchal Pétain bị án 1 năm tù và 2 trăm quan tiền phạt về tội chứa đỡ ăn cắp thì nay tòa án cho trát bỏ.

Lời cảm ơn. — Chúng tôi có lời thăm tạ các ngài đồng-sự, các ông, các bà có lòng thương đến đỗ phúng và đi đưa tâm phu-quân tôi là :

M. PHẠM-VĂN-BA
Chauffeur Automobile ở Đông-pháp
mệnh hàng tạ thế ngày 30 Mars 1926. Trong khi bối rối, có điều gì nhầm lỗi xin các ngài thứ thể cho.
Vị-vong-nhân : Ng-thị-Hảo và đồng gia bái tạ.

Giải vào tòa án. — Vũ-v-Cơ tức Tích vô nghề-nghiệp, vô gia-cư, và Hoàng-đình-Cai 55 tuổi, bán tạp-hóa ở nhà số 258 phố Maréchal Foch bị thưa ăn cắp và chứa chấp hai đôi giầy, hai tôi giờ đáng giá 9$20 ; Đặng-đình-Hoanh 23 tuổi nhà số 92 phố Đuprat bị thưa ăn cắp một tờ giấy bạc một trăm của một bà đầm ; Hoàng-v-Sản 27 tuổi, bán tạp-hóa, ở số 209 phố Maréchal Pétain bị truy-tầm về tội chứa mười đôi giầy ăn cắp ; Trần-thị-Gái 23 tuổi, vô nghề-nghiệp, nhà ở số 89 phố Bonnal bị thưa ăn cắp đồ nữ-trang và quần áo đáng giá 130 đồng, bọn ấy một món tiền 11 đồng và một đôi hoa-tai vàng đáng giá 21 đồng.

Những tên này đều phải bắt tống giam để giải vào tòa án định tội.

NAM-ĐỊNH

Nhà in mới. — Nam-Việt Ấn-quán thủ nhân là Ng-văn-Thiện mới mở ở phố Định-án (Bd Havrend n 6bis) các máy và đủ các mùi sẵn tại bán Paap mới sáng, nhiều kiểu mới đẹp làm, có nhận in đủ các thứ sổ sách giấy má về các việc công tư, và có bán các thứ vở học trò kiểu mới, các thứ giấy, bút, mực, vân vân..., xin các ngài chiếu cố đến, bản-quán chúng tôi lấy làm hoan nghênh lắm, ngài nào ở xa cần dùng in gì, xin cứ các viết thư và kiểu cần về cho, bản-quán chúng tôi xin sẵn lòng làm ngay và gửi theo lối lĩnh hóa giao ngân.

Nam-việt Ấn-quán
M. 6bis, B. Hermand
5.618 Nam-định

Tin sau cùng.

Việc tài-chính nước Pháp

Hội-đồng tài-chính tại nguyên-lão nghị-viện đã ưng-chuẩn 29 khoản thứ nhất trong bản dự-án tài-chính đã được thủ-đắc nghị-viện bỏ về quyết nghị. Hội-đồng có sửa đổi một vài điều không quan-trọng. Hội-đồng lại ưng-chuẩn cả bản án văn của thủ-đắc nghị-viện nói về khoản thuế công-dân.

Một đường hàng không ở Đông-pháp

Sáng ngày mai, hồi 6 giờ 30 đường hàng không chở thư từ, và hành-khách, chạy từ đường Saigon, Kratié và Savannakhet sẽ có tin bay chạy chuyến đầu tiên. Trận tàu bay sẽ có quan cai-trị Besson đi cùng chúc ở Ai-lao.

Việc ở Mãn-châu

Các hội-đồng thành-phố ở miền đông thổ-địa bị bỏ, và có đặt các hội-đồng Trung-hoa thay.

(Indopacifi)

Cần mua 2 0 phiếu Quốc-trái Đông-pháp giá rất cao. Hỏi tại số nhà 2, phố hàng Bông Hanoi.

* * *

Bán 2 cái cân tây bàn gỗ và 1 cái xe cao-xu giá rất hạ, cũng ở số nhà 2 phố hàng Bông. 5.621

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh ăi rửa, sưng đỏ đầy, đau đớ đầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1 $ 40
Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi
3001

Hiệu kim-hoàn
HOÀNG-QUANG-HIỆN
Bijoutier
CERTIFICAT D'ART DECORATIF
Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chủ-hiệu có bằng tốt-nghiệp về nghề chạm chế tại trường Công-nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ rất khéo, làm cẩn thận, vàng đúng tuổi. Các ngài chiếu-cố lại nên cứ tin chắc được như ý, không phải lo-ngại điều gì. 3033

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy lọt.

Giá tiền 0 $ 90

BÁN CHIẾU KHÁCH

Đất thấp đèn, ... 0 $ 18 một kilo
Sơn tây đủ các mùi . . . . . 0 . 50 một hộp 1 kilo
(Có giấy cam-đoan chế nguyên bằng giầu cuite, vừa chóng khô lại bền)

Mua buôn có giá riêng

GIẤY NÓI SỐ 341

ĐẮC-BẰNG.
3051 72, Phố Hàng Bè Hanoi.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ bảy 3 Avril 926
CHIÊU QUÁN CỔNG HỒ
Tối chủ nhật 4 Avril 1926
TÁI HỢP BẠC TỈNH LÀNG
Tối 1er thứ hai 5 Avril 926
HƯƠNG LỬA BẾN DUYÊN
Tích này có vài sửa thợ hoạ rất là buồn cười.
Tối thứ ba 6 Avril 1926
CÁI KIẾN KIỆN CỦ KHOAI

Vở chèo cải-lương soạn thành được nhiều điều hát mới của một nhà danh sĩ soạn ra. Câu hát thâm thúy và có ý vị lắm. Lần này diễn lại có sửa đổi 1-1 để nay mai in thành sách bán.

Tối thứ tư 7 Avril 1926
BẠCH VIÊN BẢO TÍN
3006

PHÒNG BIỆN-SỰ CHÍNH TRUNG-KỲ VÀ BẮC-KỲ

47, Phố hàng Cót, Hanoi
Giây nói số 369 và 574

Ông Paul MIEZE nguyên Lục-sự Tòa-án Đại-hình Đông-pháp chánh chủ phòng

Kiêm các việc thuộc về Tòa-án Pháp (Tòa Đại-hình, tòa Thượng-thẩm, tòa Sơ-cấp, Hình-sự, Thương-sự, Dân-sự Tố-tụng) và các tòa Nam-án Trung-kỳ và Bắc-kỳ (đệ nhất, và đệ nhị cấp).

Đòi công-nợ, lập các hội thương-mại, làm các đơn-khế, văn vân...

Ai có công việc gì lại hỏi tại phòng chúng không mất tiền, sáng từ 8 giờ rưỡi đến 11 giờ, chiều từ 3 giờ đến 6 giờ.

Phòng tùy tại các tỉnh to Trung-kỳ và Bắc-kỳ. 3016

Dépuratif Ribal
Thuốc lọc huyết và bổ độc

1 hước này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : 1 $ 30

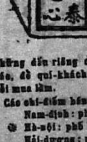
Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : 0 $ 80

BÁN TẠI HIỆU BÁO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
3016

TRÀ VINH-MẬU

Bần-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bên Tàu, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo ở Vũ-di-sơn, chọn các thứ trà danxuân thượng-hảo-hạng tại trên ngọn núi cao như Hồn-tâm, Đồ-long và thủy-tiên, vân vân, theo cách hỏa-hậu điều chế, ta gọi ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà Hồn-tâm nhỏ cành, gọi là « SONG HỈ CHÍNH THẤT DANH-TRÀ » cũng được nhiều quí-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những đều riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để quí-khách thưởng trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi-điểm bán trà VINH-MẬU :
Nam-định : phố Khách, số 144.
Hà-nội : phố Hàng-ngang, số 25.
Hải-dương : phố Khách, số 14.
3025 Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được rõ biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy nếu hết quí hạn nào mua thì gửi tiền cho, bổ không có tiền gửi theo giấy mua thì báo quán không trả lời. Mua báo thì gửi tiền bằng mandat hoặc timbre gửi thư đi cũng được.

Nghị mãng 7 tháng năm, nhân-kiệt Khâm-định thứ ba, tòa Nhất-cấp phương tối chiếu phê rằng :

Chiếu nay đại-diện phòng cáo MONTÈS qui đây, có nhờ tòa một tờ quảng cáo để tăng ngợi dụng quá rất hay, đáng nên gia thưởng, truyền lệnh phê thử gửi cho qui diện phòng chế-tạo để tỏ lòng ưu-ái.

Khâm thử.

Rượu bổ-đào
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chắc không như có mấy thứ thuốc về những hình la, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí, khôn thì không ai có thể tin được !

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2 $ 25 một chai lớn ; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bần-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ vẽ trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bần-hiệu ở trang thứ tư tờ báo này.
3001

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nồng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0 $ 60 một ống sáu cachets
3001

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Dơ Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

EN VENTE
AUX
GRANDS MAGASINS RÉUNIS
PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

ANISETTE « Marie Brizard ». . . . La 1/2 bouteille **10** f.
La meilleure et la plus appréciée des Gourmets. . . . . La bouteille **19** f. 75
3005

祥和裕
YU-WO-TSEONG
VENTE EN GROS
68, Rue des Cantonnais, 68
Hanoi (Tonkin)
TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ sóc nhiễu, hàng tàu nhuộm tốt, hàng thật tốt, giá thật rẻ.
Có bán cả hàng ta (Bắc-kỳ như the, nguyên, lĩnh, lụa, bằng, quế, oản oản, sơ hàng Saigon như lĩnh, the, oản oản.
Nay mới có áo các mới, tăng thêm, mọc đen sơ sồi mền rộng khổ. Những hàng này bán buôn tăng thêm, chớ không bán lẻ sợ không có mẫu gửi đi các tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.
Quí-khách ở gần nên đến bản-hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về, bản hiệu sẽ gửi contre remboursement.
Cẩn-bạch
3015 YU-WO-TSEONG

Trị bệnh đau xương
và đau lưng

Những bệnh ta thường mắc phải thì có bệnh đau lưng, đau xương, đau gân, các bệnh về tiểu-tiện, vân vân..., cũng là những bệnh lậu, cái gốc đều do trong thân thể nhiều chất acide urique mà ra cả.
Thuốc Pilules Foster trị bệnh đau lưng và đau xương rất công-hiệu. Thuốc ấy làm cho trong thân-thể mất hết chất acide urique nó gây nên các bệnh ấy. Thuốc ấy làm cho bộ thận và khớp xương được mạnh mẽ. Thuốc ấy làm cho mất những chứ phồng đi...mà các bệnh về tiểu-tiện. Thuốc ấy trừ các bệnh nhiều khi không biết gốc ở đâu, mà kỳ thực là bởi thận yếu, hoặc trong thân-thể nhiều chất acide urique quá. Thuốc ấy uống không có gì là nguy-hiểm, mà hiệu-nghiệm rất chóng. Thuốc ấy làm cho trong người đã chịu, và lọc máu cho chóng. Các thứ thuốc Foster bán tại số 96, rue Saint-Ferdinand, Paris-17.
Hàng bào-chế nào cũng có bán
3044

BỊNH ĐAU MÁU – MỎN MỎI YẾU MỆT
HƯ NHƯỢC MẤT KHÍ SỨC
LIỆT MỎI GÂN CỐT

Các quí-vị mệt sức, nhọc lòng nhọc trí, mất gan dạ, không muống làm chi hết. Có làm chuyện vì thì càng nàng coi khó. Ăn uống không ngon, tối ngủ chẳng yên, lần lộn hay có chiêm bao thấy đều quái gở. Trí thấp lộn xộn, quên trước quên sau, mất tin cậy lấy mình, lo hệ hoài, trông đến chuyện nào thì cũng buồn. Tuy vậy chớ không hệ chi, vì là trong mình mệt mỏi xốn xan yếu nhiệc, nếu nhớ uống thuốc ngọt

L'ÉLIXIR ZIDAL
của quan lương-y OMNÈS

thì Khoẻ mạnh, sực lực hườn sanh đủ cả.
Nhờ thuốc ấy, mà gân cốt êm ái hết bứt rứt, ngủ an giấc, ăn uống biết ngon. Trí hóa sáng lại, hết lo hết sợ. Mình chắc ý biết tin cậy lấy sức mình Trí thức có lại, nghĩ xa thấy rõ, sức lực có thêm gân chuyển bằng mười, việc chi coi làm cũng dễ.
Giá mỗi ve : **11 fr. 50**
Có sách nhỏ chỉ hiểu rõ đủ điều, có lời bình nhơn và lương. y khen nhận chắc, gởi thơ hỏi hãng Spécialités Neurologiques du Dr Sallès, 11, Boulevard de Strasbourg, PARIS
CÓ BÁN CÙNG CÁC NHÀ THUỐC

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng :
Thuốc bột Saint André
thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.
Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường
Thuốc bột Saint André
lại chữa các bệnh như là :
Đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua, vân vân...
Giá bán : 0$85 một lọ
Hỏi tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
59, Rue Paul Bert, Hanoi
3002

Ce PARFUM des HUMANITÉS
(Sử-Ký Thanh-Hoa)
Soạn-giả : E. VAYHAC
Dịch-giả : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Vừa chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển. . . . **2$00**
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển **1.00**
Ở các tỉnh, xin dính thêm tiền cước gửi
Recommandé : 0$30 thứ 2$00
và 0$20 thứ 1$00
BÁN TẠI BẢN-QUÁN

KHÔNG GÌ THÚ BẰNG
Ăn cơm xong rồi,
Uống một cốc nhỏ
RƯỢU
Rhum du Pilar
Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom Penh.
3007

Hiệu bào-chế J. BLANC
L. BLANC kê-nghiệp
Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin
Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dàn bà ở cữ . . . . . Một litre :* **2$ 40**
Trước khi ăn cơm nửng một cốc con.
ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* **1 , 25**
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* **1 , 25**
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.
SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . Một chai :* **1 , 25**
GOUTTES NOYAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai :* **0 80**
Ai ở xa có cần nói gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay. Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu
3003

Cách chế-tạo tối-tân của Pháp
HOTCHKISS
Một cái kiểu độc-nhất vô-song. — 12 mã-lực. — Về đường lịch-sự và về đường cơ-khí cũng hơn các kiểu có tiếng nhất thế-giới, mà lại hơn các kiểu khác về đồng giá rẻ và về sự tinh-vi của các lối chế-tạo Pháp.
Vừa có những tính-chất hay của các kiểu xe nhỏ và các kiểu xe lớn.
ĐÓ LÀ KIỂU XE :
« LE JUSTE MILIEU »
Xưởng xe ô-tô BOBILLOT
3010

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)
Phần nhiều người chết vì bệnh thương-hàn và bệnh ho lao, thực hai bệnh ấy đáng ghê đáng sợ, vì làm cho hao mòn nói giống của chúng ta : ấy là bệnh hao mòn vậy. Bệnh ấy người ta thường không để phòng mấy, khi mới phải cũng không lấy gì làm nặng, sau dần dần nó làm cho yếu các phủ tạng và làm cho giảm bớt cả chân huyết đi nữa. Nếu khi có bệnh thời-khí nào xảy ra thì người khỏe còn có thể chống lại được, chứ người đã bị bệnh hao mòn này chắc là mắc phải.
Vậy thì nên dùng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai). Dùng thuốc này thì da mặt xanh, sức lực lại khỏe mạnh, công việc lại muốn làm ăn như thường, ăn uống dễ tiêu, khỏe mạnh là lùng.
Chỉ dùng vài lọ *Dragées Rabuteau*, thì chẳng còn sợ gì bệnh hao mòn nữa.
Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.
3045

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho
Sirop Nofal
đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là :
Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ, vân vân...
Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.
Chai lớn giá : 0$90
Bán tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
Số nhà 59, phố Tràng-tiền
HANOI
3003

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

BANQUE DE L'INDOCHINE
ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG
東法滙理銀行
SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chi-du sau này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi : 21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900, 6 Janvier 1920, 12 Janvier 1921, 13 Janvier 1922, 17 Janvier 1923, 10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 1925 và 11 Décembre 1925.
Tư bản dự định : Francs **72.000.000**
Tư bản nộp rồi : » **68.100.000**
CÔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN NGÀY 30 JUIN 1294 : » **84.089.020**
Chánh quán tại : Paris (VIIIe), 96, Boulevard Haussmann
Chánh trị - sự : M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ tổng thanh-tra hàm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).
Phó trị-sự : M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điện-Việt Thiết-lộ.
Tổng chủ nhiệm : M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.
Các chi quán :
Tại Đông-Pháp : Nam-kỳ : SAIGON.
Trung-kỳ : TOURANE
Bắc-kỳ : HAIPHONG, HANOI.
Cao-miên : PNOM-PENH, BATTAMBANG.
Quảng-châu-loan : FORT-BAYARD.
Tại Vân-nam : MONG-TU, VÂN-NAM-PHỦ.
Tại Tiêm-la : BANGKOK.
Tại Anh thuộc-địa : SINGAPORE.
Tại Trung-hoa : BẮC-KINH, THƯỢNG-HẢI, THIÊN-TÂN, QUẢNG-ĐÔNG, HƯƠNGCẢNG, HANKÉOU.
Tại Phi-châu : DJIBOUTI.
Tại Tân-thế-giới : NOUMÉA.
Tại Tahiti quần-đảo : PAPEETE.
ÉTABLISSEMENTS FRANÇAIS DE L'INDE : POUDICHÉRY.
Điện viết tắt để gửi điện-tín : INDOCHINE.
3043

VỚI 20 QUAN, QUÝ KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC
500.000 quan
Muốn được thế, thì mua
Một cái vé PANAMA có rút số
Lúc mua phải nộp ngay 20 quan và trong 11 tháng mỗi tháng đóng 3e quan (hoặc như các điều khoản nói trong bài) (Như vậy mỗi ngày chỉ độ ra mấy xu, có thể làm nổi giàu có được).
Nộp tiền lần đầu được ngay cái số vé, chỉ mình mình có quyền sở-hữu, mà lần rút số nào cũng được dự, như thế đã đóng hết tiền rồi vậy, nếu vé của mình trong số được lĩnh nguyên cả lô. Mỗi cái vé PANAMA thế nào cũng trong một lô, giá tiền lớn từ 100.000 xuống đến một 4.000 quan, không có cũng được hoàn lại 400 quan.
Thực là một cách đặt lãi chắc nhất và lợi nhất
Có đến 200 triệu quan được trúng số
Bản kê những số được trúng sẽ gửi cho người dự cuộc không lấy tiền, về mỗi kỳ sổ số trong bốn kỳ hàng năm
Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE
Muốn dự cuộc cuộc rút số, thì gởi 20 quan đến nhà
BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Papère, MARSEILLE (France)
3046

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn
Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN